

Minnisblað

Vísað er til frumvarps til laga um breytingu á lögum um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og lögum um skráningu raunverulegra eigenda (ráðstafanir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka). Í greinargerð með frumvarpinu kemur fram að frumvarpinu sé meðal annars ætlað að ljúka við innleiðingu á fimmtu peningabættistilskipun ESB, tryggja að Ísland uppfylli þær skuldbindingar sem það hefur undirgengist með aðild sinni að FATF og gera tilteknar breytingar sem leiða af reynslu af beitingu laganna.

Á fundi efnahags- og viðskiptanefndar, dags. 9. júní 2020, var óskað eftir því að dómsmálaráðuneytið legði fram minnisblað þar sem farið væri yfir ákvæði lagafrumvarpsins og tilgreint með nákvæmari hætti en fram kemur í greinargerðinni í hvaða tilvikum um innleiðingu Evrópulöggjafar væri að ræða, hvenær verið væri að bregðast við atriðum sem hefðu komið upp við framkvæmd laganna og hvaða ákvæði leiddu af skuldbindingum Íslands af aðild að FATF.

Tilvisanir hér á eftir til lagagreina eru byggðar á þingskjali nr. 1217 – 709. máli, en að teknu tilliti til þeirra breytingartillagna sem lagðar voru fram af hálfu dómsmálaráðuneytisins með minnisblaði, dags. 2. júní 2020. Þegar vísað er til peningabættistilskipunarinnar án frekari tilgreiningar, þá er um að ræða tilskipun nr. 2015/849 (fjórða peningabættistilskipunin sem innleidd var með lögum 140/2018) eins og henni var breytt með tilskipun nr. 2018/843 (fimmta peningabættistilskipunin).

Breytingartillaga varðandi tilkynningarskylda aðila – 1. gr. frv.

Breytingartillaga varðandi lánveitendur og lánamiðlara samkvæmt lögum um fasteignalán til neytenda er til samræmis við 3. gr. fjórðu peningabættistilskipunarinnar.

Breytingartillaga varðandi bifreiðaumboð og bifreiðasala er gerð að tillögu embættis ríkisskattstjóra og byggir á reynslu af framkvæmd laga nr. 140/2018.¹

Breytingartillaga varðandi aðila sem eiga í viðskiptum með eða geyma listmuni er til samræmis við skilgreiningu í j – lið 2. gr. peningabættistilskipunarinnar, eins og henni var breytt með fimmtu peningabættistilskipuninni.

Breytingartillaga varðandi einstaklinga í áhættuhópi vegna stjórnmalalegra tengsla – 2. gr. frv.

Lagt er til að í stað orðsins „framkvæmdastjórn“ komi orðið „stjórn“ en í 9. tl. 3. gr. fjórðu peningabættistilskipunarinnar er vísað til „members of the governing bodies of political parties.“ Breytingartillagan er gerð með vísan til framangreinds orðalags tilskipunarinnar og þess hlutverks sem stjórnir gegna almennt hjá stjórnmalaflokkum, eins og kemur nánar fram í greinargerð með frumvarpinu.

Breytingartillaga varðandi undanþágu frá skyldu til að framkvæma áhættumat – 3. gr. frv.

Breytingin byggir á tillögu embættis ríkisskattstjóra og fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands, í ljósi reynslu af framkvæmd laga nr. 140/2018.

Breytingartillaga varðandi fjárhæðarmörk vegna áreiðanleikakönnunar - 4. gr. frv.

Breytingartillagan byggir á 12. gr. peningabættistilskipunarinnar, eins og henni var breytt með fimmtu peningabættistilskipuninni.

Breyting varðandi áreiðanleikakönnun - 5. gr. frv.

Með breytingartillögunni er lagt til að ekki verði vísað sérstaklega til stjórnarmanna og framkvæmdastjóra. Breytingartillagan er gerð til samræmis við orðalag í 1. mgr. 13. gr. peningabættistilskipunarinnar eins og henni var breytt með fimmtu peningabættistilskipuninni og með hliðsjón af tilmælum FATF nr. 10.

Með breytingartillögunni er einnig lögð skylda á tilkynningarskylda aðila til varðveislu gagna, til samræmis við 13. grein peningabættistilskipunarinnar, eins og henni var breytt með fimmtu peningabættistilskipuninni.

---

¹ Samkvæmt lögum nr. 140/2018 falla bifreiðaumboð og bifreiðasalar undir lögin þegar um er að ræða viðskipti sem eru að fjárhæð 10.000 evrur eða meira.

Leiðrétting á tilvísun – 6. gr. frv.

Tilvísun til lagaákvæðis er leiðrétt.

Tilnefning miðlægs tengiliðs - 7. gr. frv.

Tekið er upp ákvæði 9. mgr. 45. greinar fjórðu peningaþvættistilskipunarinnar um tilnefningu miðlægs tengiliðs, en um heimildarákvæði er að ræða.

Skrá um bankareikninga - 8. gr. frv.

Ákvæðið byggir á grein 32. a. í peningaþvættistilskipuninni, eins og henni var breytt með fimmtu peningaþvættistilskipuninni.

Ákvæðið er svohljóðandi í tilskipuninni:

„1. Member States shall put in place centralised automated mechanisms, such as central registries or central electronic data retrieval systems, which allow the identification, in a timely manner, of any natural or legal persons holding or controlling payment accounts and bank accounts identified by IBAN, as defined by Regulation (EU) No 260/2012 of the European Parliament and of the Council, and safe-deposit boxes held by a credit institution within their territory. Member States shall notify the Commission of the characteristics of those national mechanisms.

2. Member States shall ensure that the information held in the centralised mechanisms referred to in paragraph 1 of this Article is directly accessible in an immediate and unfiltered manner to national FIUs. The information shall also be accessible to national competent authorities for fulfilling their obligations under this Directive. Member States shall ensure that any FIU is able to provide information held in the centralised mechanisms referred to in paragraph 1 of this Article to any other FIUs in a timely manner in accordance with Article 53.

3. The following information shall be accessible and searchable through the centralised mechanisms referred to in paragraph 1:

—for the customer-account holder and any person purporting to act on behalf of the customer : the name, complemented by either the other identification data required under the national provisions transposing point (a) of Article 13(1) or a unique identification number;

—for the beneficial owner of the customer-account holder : the name, complemented by either the other identification data required under the national provisions transposing point (b) of Article 13(1) or a unique identification number;

—for the bank or payment account : the IBAN number and the date of account opening and closing;

—for the safe-deposit box : name of the lessee complemented by either the other identification data required under the national provisions transposing Article 13(1) or a unique identification number and the duration of the lease period.

4. Member States may consider requiring other information deemed essential for FIUs and competent authorities for fulfilling their obligations under this Directive to be accessible and searchable through the centralised mechanisms.

5. By 26 June 2020, the Commission shall submit a report to the European Parliament and to the Council assessing the conditions and the technical specifications and procedures for ensuring secure and efficient interconnection of the centralised automated mechanisms. Where appropriate, that report shall be accompanied by a legislative proposal.“

Eftirlit ríkiskattstjóra - 9. gr. frv.

Tilvísun til staflíða er breytt til samræmis við breytingartillögu frumvarpsins varðandi 2. gr. laga nr. 140/2018.

Gerð er tillaga að ríkiskattstjóra verði falið að hafa eftirlit með almannaheillafélögum samkvæmt lögum nr. 119/2019, þrátt fyrir að félögin teljist ekki tilkynningarskyldra aðila. Með breytingartillögunni eru eftirlitsheimildir ríkiskattstjóra með áhættusömum almannaheillafélögum styrktar, en eftirlit með slíkum félögum var ein af aðgerðunum á aðgerðaráætlun Íslands hjá FATF.

Heimild til setningar reglugerðar - 10. gr. frv.

Tilgangur ákvæðisins er að veita lagastoð til að innleiða framselda reglugerð ESB 2018/1108 sem hefur stoð í fjórðu peningaþvættistilskipuninni.

Breyting á lögum um skráningu raunverulegra eigenda - 12. gr. frv.

Byggir á breytingu sem gerð var á 30. gr. peningþvættistilskipunarinnar með fimmtu peningþvættistilskipuninni.

Um innleiðingu og gildistöku - 11. og 13. gr. frv.

Þarfnast ekki skýringa.